

zamogla več kakor 600 fl. čistega letnega dohodka (obresti od vkužjenih in nevkužjenih dolgov, plačila družini in drugi opravni stroški itd. se bodo vračunili pri odločbi čistega dohodka), tudi ni menda velike nevarnosti za kmeta; vendar pa bi bilo bolje, če se sploh odločno protestira zoper vsaki novi davek kmetskim posestnikom.

Ker se pa morajo dohodki države vendar le povikšati, je gospod govornik tega mnenja naj se vsaj lestevica (Scala) za odločenje personalnega prihodniškega davka predrugači, kakor njo vlada predlaga in sicer tako, da bi tisti, kateri ima večje dohodke tudi razmerno več plačeval.

Po predlogu vlade bi na primer oni s 10.000 goldinarjev letnega čistega dohodka plačeval samo 120 gold. 50 kr., milijonar samo 725 goldinarjev, veliko premalo z ozirom na dohodek!

Po mnenji g. Vošnjaka bi naj ta davek vže rajše celo odpadel in naj se mesto tega vpeljal borzni davek in davek na plin.

Borzni davek bodo plačevali gotovo le sami bogatinci, naloženi davek na petrolej je pa vbožno prebivalstvo plačevati prisiljeno — naj se naloži še davek na plin, kateri bode tudi premožnejše meščane zadeval.

Vohče glasuje g. Vošnjak za predlog predstojništva podružnice želi pa dostavek: naj se vpelja tudi borzni davek in davek na plin.

Pri glasovanji ostal je predlog g. Vošnjaka z nekaj glasov v manjšini in sprejel se je tedaj predlog predstojništva podružnice.

Zarad izida o volitvi naj se omeni, da je bil izvoljen kot predstojnik g. dr. Langer in večinoma tudi vsi poprejšnji odborniki. Kot poslanca k občenemu zboru kmetijskega društva v Gradec sta izvoljena g. dr. Langer in g. Lutz. Udje iz Žavca in iz št. Jurija so bili slabo zastopani!

Konečno se omeni, da je g. Vošnjak prosil poslanca k občenemu zboru kmetijskega društva, g. dr. Langerja, naj stori kar je potrebno in priganja, da se sklenc postava zoper razdiranje in uničevanja posestev, ktera so v eksekuciji.

Davkarije na spodnjem Štajerskem.

Leta 1862 pod štev. 406/pr. izdalo je c. kr. finančno ravnateljstvo v Gradcu davkarijam in drugim svojim finančnim uradom sledeči ukaz. Gemäss hohen Finanzministerial-Erlasses vom 12. März 1862 Z. 12854—746 wird bedeu-tet, dass in allen Bezirken mit rein slavischer oder gemischter Bevölkerung nicht nur alle Eingaben in den Landessprachen unweigerlich zu übernehmen, sondern auch den Partheien

die Erledigung in jener Sprache hinaus zugeben ist, in welcher die Eingabe überreicht wurde. Die Unkenntniss der Landessprache seitens der Beamten darf die Buchführung dieser, insbesondere in Steuersachen schon von der Staatsklugheit gebotenen Massregeln durchaus nicht hindern und wird daher nöthigenfalls durch Vernetzungen von Amtswegen die Vorsorge getroffen werden, dass bei Aemtern in den oben bezeichneten Bezirken wenigstens einer der Oberbeamten auch der nicht deutschen Landessprache in Wort und Schrift kundig sei.

Preteklo je dolgih 20 let in dandanes se na ta visoki ukaz redko kedaj jemlje spodoben ozir. Poreče se, da ni uradnikov, kateri bi slovenski znali in hoteli k finančnim uradom, ni jih, ki bi se hoteli slov. pisave v istini naučiti, v kratkem: ni sposobnih uradnikov. To so ničevi, puhli izgovori. Vzrok, da niso odnašaji v naših davkarskih uradih na spodnjem Štajerskem, kar se tiče slov. jezika in uradovanja, nikakor povoljni, da nikakor ne odgovarjajo tirjatvam navedenega ukaza, jedino je ta-le: Zmožnost slov. jezika v govoru in pisavi še se do sedaj nikdar ni strogo tirjalo, temveč preziralo. Navidezno zahteva se pri tem in onem mestu, ako se izpiše, znanje slov. jezika. Da, vprašamo pa, kjé in kedaj dobil je Slovenec radi znanja jezika prednost? Pri vsaki davkariji na Slovenskem moral bi saj jeden višji uradnik biti zmožen slov. uradovanja. To neki tirja celo državna previdnost.

Resnično, resnično vam povem, da Slovenec uradnik ni taki bedak, da bi kazal in dokazal svojim prednim jezikovne znanosti le za to, da bi ga potem kot narodnjaka — prezirali. V Celji, v Mariboru, na Ptujem, mislil bi človek, morajo biti pri davkarijah nastavljeni uradniki, kateri bi mogli biti pravi cvet slov. finančnih uradnikov. Bilo bi to naravno, ker večja je zmožnost, večje je znanje, tem večje mora biti priznanje, plačilo. Poznam jih dobro davkarske uradnike na spodnjem Štajerskem in dobro znam, da ravno tisti, kateri najhujše nemškutarijo, gojijo največje upanje do boljših mest.

Na vsako slov. ulogo moral bi se dati pri finančnih uradih tudi slov. odlok, to tirja neki tudi državna previdnost (Staatsklugheit). Bože mili, koliko tisuč slov. ulog smo uže rešili in rešujemo — nemški. Saj nadzornik, posebno pa gospod okr. glavav nočeta slovensčine, slovensčine sama nista zmožna. Saj pri našem finančnem ravnateljstvu ni niti jednega tajnika tem manje višjega uradnika, ki bi le količkaj slovensčine znal. In Boga-mi — nižji uradnik ima dovolj drugega dela. Slovenci nočejo radi v finančne urade in težko nas dobijo, dokler so nam zaprečene stopnje k višjim mestom radi — politične previdnosti, katera še dan danes jako

nasprotuje finančni previdnosti. Opravništvo ločili so od sodnij, ločijo še naj finance od politike, potem pa bo!

Brežičan.

Gospodarske stvari.

Vinograd.

Trta ljubi dobro zagnojeno, peščeno prst, ne pa vlažne ilovice ali glin, ktera dežnice in snežnice ne preceja. Tudi novina se ji dobro prileže.

V mokri, hladni ali mrtvi zemlji stoječa trta ne more prav roditi, in še ono grozdje, kar ga nerado priraste, ne bo nikoli prav sladko, ne more dati pitnega vina. V vinogradih mora biti zemlje na debelo; v plitvi ne dobivajo razne korenine zadosti živeža. Kako ji ugajajo suhotna vulkanska tla, to kaže vino, ki raste okrog ognjenika Vezuva v Italiji. Zarad posebne izvrstnosti dali so mu ime: Kristove solzice. — Dalej se prilega trsu južna, t. j. solnčna, najbolje poldnevna lega, da ga morejo solnčni žarki celi dan in od vseh strani ogrevati. In če je vinograd tudi v varnem zavetju pred hudimi, mrzlimi vetrovi, zlasti pred severom in krivcem, potem se tudi pozébe ni toliko bati.

Naši spredniki so to gotovo dobro vedeli, ker so trsje le po solnčnih gričih, goricah in hribih zasajali. Mile Slovenske gorice na pr. so, zlasti po južnih straneh, vse s trto obraščene. Če reče kdo pri nas, da gre v gôro, gorico, gor'co, — ne misli Slovenec s tem sploh male gôre (gôrice), ampak vinograd, gôro ali gôrico s trto zasajeno.

- a) Trtna plemena, iz katerih se po Slovenskem najizvrstnejše belo vino nareja so: 1. Rivček beli. 2. Traminec rudeči. 3. Traminec beli. 4. Žlahtna mušica rudeča. 5. Habšovina bela. 6. Šipon ali (Mosler). — Ljutomerske, Radgonske, Kapelske, Črešnjevke in Mariborske gorice, ktere slové tudi zvnaj štajerskih mej, so po večjem s šiponom in belim rivčekom zasajene.
- b) Plemena druge vrste: 1. Rivček beli italijanski. 2. Plavec rumeni.
- c) Plemena tretje vrste: 1. Žlahtna mušica bela. 2. Klešec rumeni. 3. Žlahtna rudeča. 4. Mušica zelena.
- d) Plemena za rudeče vino prve vrste so: 1) Žlahtna mušica modra ali plava. 2. Kavka modra. 3. Klešec modri. 4. Kadarka modra.
- e) Plemena druge vrste: 1. Portugizec rani modri. 2. Laški moder. 3. Tičnik črnkasti.
- f) Plemena, ktera v najboljših legah, najžlahtneje vino dajo in ob enem času do-

zorijo, so sledeča: 1. Rivček beli. 2. Rivček beli italijanski. 3. Šipon. 4. Habšovina bela. 5. Kavka modra. 6. Klešec modri. 7. Kadarka modra.

- g) Plemena, katerih grozdje precej zgodaj dozori, in se tudi v srednjih krajih in legah še dobro vino prideluje, so: 1. Traminec rudeči. 2. Traminec beli. 3. Plavec rumeni. 4. Klešec rumeni.
- h) Plemena, katerih grozdje zgodaj dozori, celó v mrzlih krajih in neugodnih legah, pa vendar mlo vino daje, so ta-le: 1. Žlahtna mušica rudeča. 2. Žlahtna mušica modra. 3. Žlahtna mušica bela. 4. Arbst modri.
- i) Plemena, ktera v vročih letinah grozdinke (civebe) storijo in se iz njih sladina dela, so: 1. Traminec rudeči. 2. Traminec beli. 3. Šipon itd.

Pomniti je: Po Slovenskem se vedno jako razširjena belina, lipovšina bela in rudečkasta, zelenika, javor, šopatna, peles itd. so trte, ktere, zlasti zadnja tri plemena, bo treba skoraj z boljšimi spodrinoti.

Pravi čas si sušljenkov ali žlahtnih cepičev narezati-

Zopet se je povrnil čas, v katerem se mora umni sadjerejec ogledati, da se za zimsko in spomladansko požlahtnovanje preskrbi s potrebnimi sušljenki ali žlahtnimi cepiči.

Najboljši čas za to delo je zimska doba od meseca novembra do sred meseca februarja. Narezavajo se cepiči ali z ostrim nožem ali pa primernimi drevesnimi škarjami. Vrezati pa se morajo tako, da še nekaj starega lesa na cepiču ostane.

Pogostoma zlasti med kmetskimi sadjerejci se še nahaja krivo mnenje, da se cepiči ne smejo narezati, ampak treba jih lomiti. Ali s takim lomljenjem se na maternem drevesu dostikrat veliko škode naredi.

Odkrhnjena veja na drevesu se ne zaraste in mnogokrat je tak lom kriv marsiktere bolezn in da se cela krona prej lepemu drevesu po takem potu popolnoma pokvari in celo drevo uniči, kakor se je pisatelj teh vrstic v veliko škodo pri mladi črešnji prepričati imel ne ljubo priliko.

Ako se vrezan sušljenk v hranitev v zemljo ali prst vtekne, tako se tak cepič delj časa svež in zelen ohrani od onega, ki je bil ulomljen, ker gladka prirezana ploskev vlago posreba, nalomljen konec pa gujiti začne.

Cepiči, ki so za požlahtnovanje najbolj pripravi, naj so debelosti gosjega peresa. Če so tanjši ali slabejši, se ne primejo radi.

Od črešenj naj se sušljenki posebno na mladih in krepko rastočih drevesih narežejo,